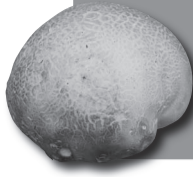

KAE'!

Kui palju kaalub
Saatses
leitud
hiidmuna
Lk. 3!

Ilmub Setomaa Kultuuriprogrammi toel

SETOMAA

ajaleht.setomaa.ee

rahvaleht

Ilmub kuu 1. ja 3. esmaspäeval

Hind 5 krooni

Nr. 19 (173)

3. november 2008

INEMINE

2

LEIKO NASTA:

«Tahasi kõõst süämeest noorõbilõ suuvi', õt näil olõs sama-säänest kokko-hoitmist, lusti ja rõõmu, õt näide laulu' helisesi' niisamata hõste ja õt nä edesi kannasi mi vannu traditsioonõ»

KAEMINE

4

NOORED:

kuidas haritud rahvas tagasi Setomaale saada ja miks ei hooli kohalikud ettevõtjad kodukandi noorte inimeste tagasimeelitamisest

MÄRGOTUS

6

LÕVI VELLO:

Valitav Vanõmbitõ Kogo piasi koosnõma inemistõst, kiä tahtva ja mõistva tetä kuuhtüüd uma-vaihhõl ja tõistõga. Parhillatsõh keerulisõh maailmah ei tohi tetä vika, halb otsus või anda tagasilõõgi mitmõlõ setodõ põlvkunnalõ

MÄRGOTUS

7

RUITLANE:

mida Vanemad jälle pühas hiies korda saatsid ning kes endale seekord kõige suurema ja magusama tüki ampsas

Siseministri Jüri Pihli vastuseis piirilubadele raskendab ülekäiku

Uuest aastast saavad setomaalased Petseri rajoonis käia üldises korras viisadega, kuna valitsus otsustas ülekäiku lihtsustavat piirilubade süsteemi mitte kasutusele võtta.

Igor Taro

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Senine soodusviisade süsteem, mille kohaselt said piiriäärsete valdade elanikud koordinaatori kaudu endale aastased tasuta või odavamata hinnaga vii-

sad, kaob jaanuarist ajalukku.

«Selleks on ju Venemaaga tehtud viisalihtsustusleping ning kõik saavad kasutada selle võimalusi lihtsustatud viisarežiimi raames,» kommenteeris valitsuse otsust Setomaa lehele siseminister Jüri Pihl. «Valitsuskabinet otsustas, et olukorra kergendamiseks saab eraldada umbkaudu kolm miljonit krooni viisade kompenseerimiseks, mis jaguneb Ida-Virumaa ja Kagu-Eesti vahel. Ka otsime väliministeeriumiga võimalusi, et lihtsustada oma viisaregleid ja pidada läbirääkimisi Vene konsulite-

ga mitmekordsete viisade sisse viimiseks.»

Just Pihli vastuseisu tõttu ei läinud läbi alternatiivne variant, mis annaks inimestele, kes elavad 50 kilomeetri raadiuses kontrolljoonest, soodsat võimalust ületada seda ilma liigsete bürokraatlike toiminguteta. Selleks annab võimaluse Euroopa määrus, mis loob tingimused pikaajaliste kahepoolsete piirilubade sisseviimiseks äärealade elanikele, kelle jaoks on sagedane teise poole külastamine elulise tähtsusega.

Kui piiriloaga oleks näiteks Matsuri külaelanikel võima-

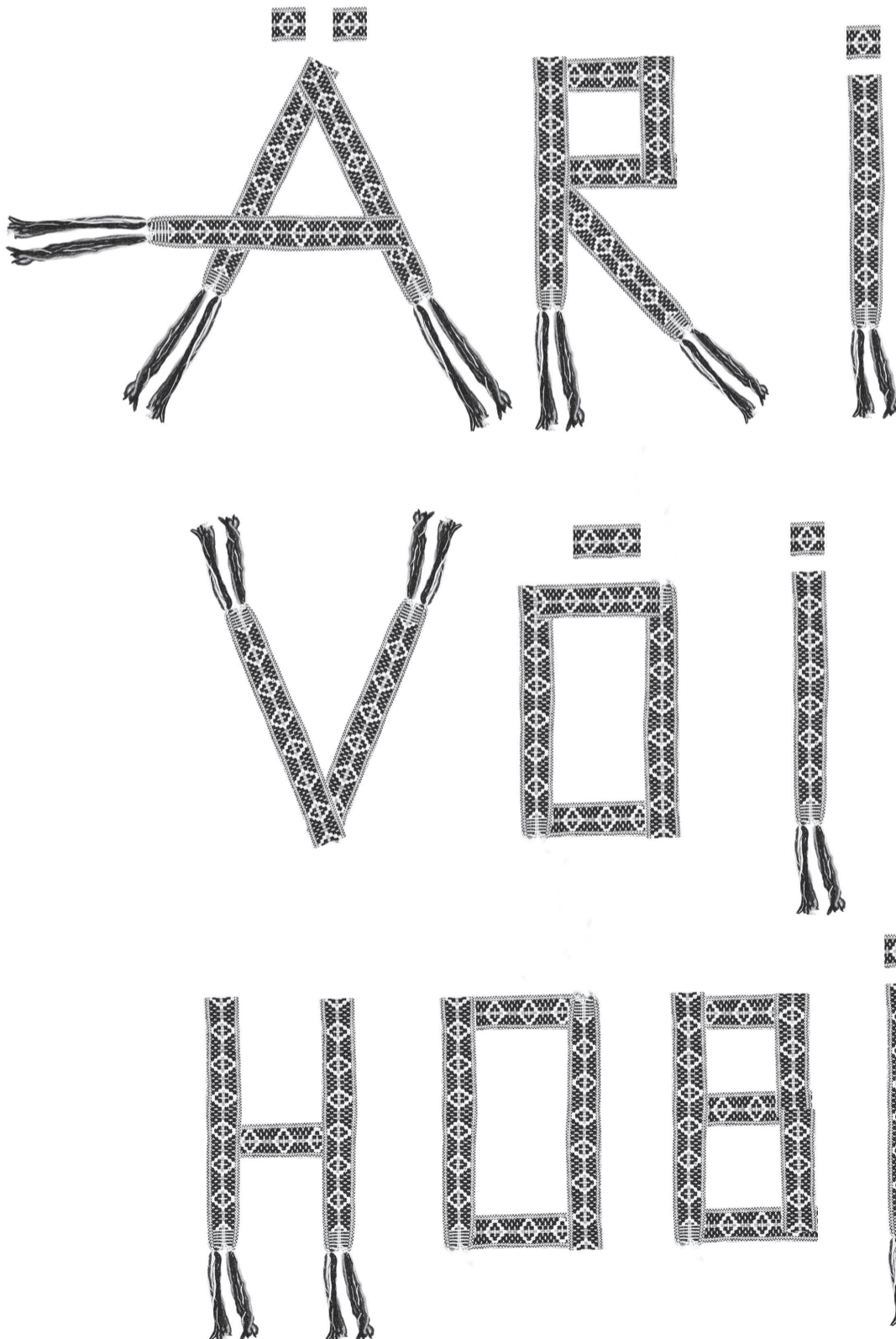
lik iga kord Tartu konsulaadist viisat taotlemata pühapäeval Petseri Varvara kirikusse minna ning Krupa inimestel Saatses kalmistule tulla, siis viisarežiimi rakendumisel pole sugugi selge, kas pikaajalisi viisadeid saab ilma küllakutseta üldse taotleda ja kui ei, siis kas riigil piisab raha kõigi soovijate ühekordsete viisade kompenseerimiseks.

«Selline otsus näitas kahjuks hoolimatust piirialaste elanike vajadustest,» ütles Setomaa Valdade Liidu juhatuse esimees Margus Timmo. «Oleme koos Vanemate Koguga saatnud pöördumise eel-

mise aasta novembrist saati, et selles küsimuses peaks midagi ette võtma, kuid meie palvetele on pealinna inimeste kõrvad kurdiks jäänud. Samuti pole kuulda võetud meie argumente piirilubade süsteemile ülemineku kasuks.»

Pihl tõrjub tagasi süüdistusi, nagu kardaks ta Petserimaalt piirilubadega imbuvaid spioonide. Siiski põhjendab ta vastuseisu piirilubade süsteemile teatud riskidega – näiteks illegaalse immigratsiooni vallas.

Loe edasi lk. 3

Täpselt nädala eest täitusid Obinitsa endise koolimaja ning praeguse külakeskuse saali toolid inimestega, kes tulid kokku, et arutleda küsimuse üle «Käsitöö – kas äri või üksnes hobi?».

Seto Käsitüü Kogo ning Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu koostööna sündinud foorum vastas pealkirjas olnud küsimusele mõneti juba üksnes toimumisega. Registreerimislehel võis leida tublisti üle saja inimese nime, kes nii või teisiti on seostanud end käsitööga või tunnevad piisavalt huvi käsitöö kui elatusvahendi vastu. Viimastel aastatel on Setomaal loodud hulga uusi MTÜsid ning osühinguid, mille peamisteks tegevusaladeks ongi esemete valmistamine käsitsi: olgu selleks rahvariieete õmblemine või hõbedast originaalsete ehte tegemine.

Kui Eestis alles unistatakse täiemahulise käsitööliste nimistu loomisest koos kaardiga, siis Seto Käsitüü Kogol on niisugune väljaanne juba ammu ette näidata, kus kaardile on kantud kõik ajaloolisel Petserimaal käsitööga tegelevad meistrid. Nende loomingu suurepäraseks väljundiks oli foorumile järgneval päeval Setomaa piiril aset leidnud Lindora laad, kus turgu jagus nii kala-meestele kui sokikudujale.

Vaata ka lk. 3